سازمان شیلات ایران

دستورالعمل اجرایی واگذاری مدیریت بهره برداری و ارائه خدمات، اراضی و فرصت های سرمایه گذاری در بنادر ماهیگیری

معاونت صید و بنادر ماهیگیری

آبان ۱۳۹۶

بسمه تعالی

۱. مقدمه

بهره وری بیشتر از سرمایه گذاری قابل توجه صورت گرفته در طی دهه های اخیر برای ایجاد زیر ساخت ها و توسعه ظرفیت بنادر ماهیگیری ، اصل چابک سازی دولت و تاکید سازمان شیلات ایران بر بکارگیری رویکرد مشارکت حداکثری بهره برداران و کارآفرینان ، سیاست توسعه سرمایه گذاری ، واگذاری مدیریت بهره برداری و ارائه خدمات و اراضی بنادر ماهیگیری را در دستور کار معاونت صید و بنادر ماهیگیری سازمان شیلات قرار داده است.

موضوع واگذاری در بنادر ماهیگیری از سال ۱۳۸۵ با واگذاری خدمات بندری در دو بندر آغاز شد و با طی مراحل و انجام اقدامات و هماهنگی های لازم تا پایان سال ۱۳۹۵ تعداد آن ها به بیش از ۴۰ بندر رسید. در طی این دوره ساختارها و فرایندهای ذیربط نیز به تدریج شکل یافته و تقویت شده است.

کاهش هزینه های جاری ، ایجاد درآمد ، مشارکت در هزینه های عمرانی ، ارائه خدمات بندری و تنوع بخشی به آن ها ، افزایش مسئولیت پذیری و ارتقاء مدیریت تشکل های صیادی ازجمله دستاوردهای این دوره محسوب می شود.

از سوی دیگر بنادر ماهیگیری بر اساس سیاست های سازمان شیلات از جایگاه بالاتری در مدیریت ماهیگیری برخوردار شده و در حال حاضر **" مدیریت ماهیگیری بندر محور"** به عنوان یک سیاست اصلی تلقی می شود. با ارتقاء کمی و کیفی زیرساخت ها و مدیریت بندری، خدمات بندری حوزه گسترده تری یافت و نشانه هایی از تمایل بخش خصوصی برای سرمایه گذاری در امور پشتیبانی از ماهیگیری و همچنین بهره وری بیشتر از ظرفیت های بندری به وجود آمده است.

با توجه به تنوع موضوعات و تعداد قابل ملاحظه بنادر، بهبود ساختارها و فرایندهای ذیربط ضروری است.

۲. اهداف واگذاری

- حفظ و پایداری سرمایه گذاری انجام شده
- توانمند سازی و بکارگیری مشارکت بهره برداران در مدیریت بهره برداری و ارائه خدمات در بنادر ماهیگیری
- فراهم کردن زمینه های حضور کارآفرینان و سرمایه گذاران در طرح های توسعه بندری و پسکرانه های آن
- افزایش کارایی ، بالا بردن بهره وری از ظرفیت های بندری و کارآفرینی در بخش های غیردولتی
- مدیریت موثرتر بر انجام فرایندهای مورد انتظار در بنادر ماهیگیری و پیشبرد اهداف سازمانی

۳. سیاست های واگذاری

- توجه به ابعاد اجتماعی و اولویت تشکل های بهره برداری جامعه صیادی در واگذاری ها
- ارائه آموزش وارتقاء ظرفیت های اجرایی و مدیریتی
- جلوگیری از بروز امتیازات ویژه
- بهره گیری از فرصت ها و امکانات
- توسعه زمینه های سرمایه گذاری ها و ارتقاء بنادر به کانون های اقتصادی شیلاتی

۴. موضوع دستورالعمل

ضوابط و اصول کلی واگذاری ها

فرایندهای واگذاری و سرمایه گذاری

مسئولیت ها و اختیارات بخش های ذیربط

۵. هدف دستورالعمل

- به روز رسانی ، شفاف سازی و اصلاح روش ها و فرایندهای موجود
- ساماندهی بهره برداری اصولی از اراضی بندری
- ارتقاء کیفیت واگذاری ها و خدمات بندری
- تعیین و تبیین مسئولیت ها و اختیارات کلیه ذینفعان
- تسهیل و روان سازی روند واگذاری ها و سرمایه گذاری ها
- افزایش اطمینان از بکارگیری روش ها و اصول مورد تاکید

۶. دامنه کاربرد

کلیه بنادر ماهیگیری در نوار ساحلی شمال و جنوب کشور

۷. مخاطبین دستورالعمل

مسئولین ، معاونین ، مدیران کل ، مدیران اجرایی ، کارشناسان و همکاران ستادی و اجرایی ذیربط درسازمان شیلات

اشخاص حقیقی و حقوقی طرف های قرارداد سازمان شیلات در موضوع واگذاری و سرمایه گذاری در بنادر ماهیگیری

۸. اصول

۱. واگذاری ، درآمد زایی و سرمایه گذاری ها نباید اختلالی در انجام ماموریت های اصلی بنادر فراهم نماید.

۲. اقدامات باید متناسب با نیازها و اولویت های بندر ماهیگیری و بهره گیری از فرصت ها و مزیت های آن شکل گیرد.

۳. همه اقدامات در چارچوب مقررات و ضوابط قانونی و مفاد این دستورالعمل صورت گیرد.

۴. از تمامی ظرفیت های قانونی و حقوقی برای انعطاف بخشی در واگذاری ها و سرمایه گذاری ها استفاده شود.

۵. همه اقدامات باید از توجیهات لازم اقتصادی برخوردار باشند.

۶. درآمدهای ناشی از اقدامات باید به مصرف هزینه ها و توسعه خدمات تعیین شده برسد.

۷. واگذاری مدیریت بهره برداری ، ارائه خدمات و سرمایه گذاری ها باید متناسب با ظرفیت ها و توان متقاضیان صورت پذیرد.

۹. قوانین و مقررات

اصل ۴۴ قانون اساسی

قانون حفاظت و بهره برداری از منابع آبزی و آئین نامه اجرایی آن

قانون تنظیم بخشی از مقررات دولتی و آئین نامه اجرایی ماده ۸۸ آن و قانون مدیریت خدمات کشوری (ماده ۲۴)

قانون افزایش بهره وری در بخش کشاورزی

سایر قوانین و مقررات عمومی دولت

۱۰. مسئولیت ها و اختیارات

ریاست سازمان شیلات : ابلاغ سیاست ها و دستورالعمل اجرایی واگذاری

کمیته ساختار و فناوریهای مدیریتی سازمان : تصویب نهایی و ابلاغ طرح ها

معاونت صید و بنادر ماهیگیری : تهیه و تنظیم سیاست ها ، ارائه طرح ها به کمیته ساختار و فناوریهای مدیریتی سازمان، تعیین برنامه اجرایی و نظارت کلی بر حسن اجرا

معاونت برنامه ریزی و توسعه مدیریت : پشتیبانی حقوقی ، مالی و اداری

دفتر حقوقی سازمان شیلات : پشتیبانی حقوقی

ادارات کل شیلات استان ها : اجرای مصوبات ،امضاء و پیشبرد قراردادها ، نظارت و پایش مستمر روند انجام کار و ارائه گزارش به معاونت صید

طرف های قرارداد : انجام تعهدات وفق قرارداد

مدیر بندر : مدیریت امور بندری و هماهنگی بین کلیه فعالان بخش های مختلف در بندر

هیئت امناء بندر : برنامه ریزی ، هماهنگی و پشتیبانی از فعالیت های بندری در سطح منطقه بر اساس سیاست ها و برنامه های ابلاغی

۱۱. شرح اقدامات موردی

جمع آوری اطلاعات بنادر ماهیگیری ، بهره برداران و طرف های قرارداد

مستند سازی ، اخذ اسناد مالکیت و مجوزهای قانونی ذیربط

ارزیابی ارزش های اقتصادی و ظرفیت های بالقوه بنادر

تنظیم ، تصویب و اجرای قرارداد

۱۲. فرایند(چارچوب) واگذاری ها

فرایندهای زیرکه هر یک مستقلا به پیوست می باشند ، جزء لاینفک این دستورالعمل محسوب می شوند :

- واگذاری مدیریت بهره برداری و ارائه خدمات بندری (پیوست شماره یک)
- واگذاری اراضی بندری (پیوست شماره دو)
- واگذاری فرصت های سرمایه گذاری (پیوست شماره سه)
- نحوه تمدید قراردادهای واگذاری

۱۳. مشاوره و توانمند سازی

با توجه به لزوم پایش و هدایت مستمر فعالیت طرف های قرارداد در بنادر ماهیگیری و تنوع قابل توجه این فعالیت و ابلاغ فرایندهای انجام آن، لازم است کلیه سطوح سازمانی مرتبط با این دستورالعمل متناسب با اختیارات و مسئولیت های پیش بینی شده وظیفه ارائه مشاوره ، راهنمایی ، هماهنگی و همچنین آموزش های مورد نیاز طرف های قرار داد را به طور جدی مدنظر قرار دهند.

۱۴. نظام ثبت و گردش اطلاعات

با توجه به این که بندر ماهیگیری نقش کانونی را در مدیریت ماهیگیری ایفا می نماید، اطلاعات مختلف و متنوعی باید در این کانون ها تولید و ثبت شود. به منظور جلوگیری از پراکندگی و تداخل این فعالیت ، فهرست و فرایندهای تولید ، ثبت وگردش اطلاعات پس از تصویب به مرحله اجرا در خواهد آمد.

۱۵. نظام نظارت و ارزیابی

با توجه به وظایف و فرایندهای انجام آنها در بندر ماهیگیری نظام نظارت و ارزیابی با ساختار و کارکرد مورد انتظار ، استقرار و ایفای نقش خواهد نمود.

۱۶. مرجع تصویب و ابلاغ

این دستورالعمل پس از ابلاغ توسط ریاست سازمان شیلات برای یک دوره سه ساله قابل اجرا می باشد.

۱۷. بازنگری و اصلاح

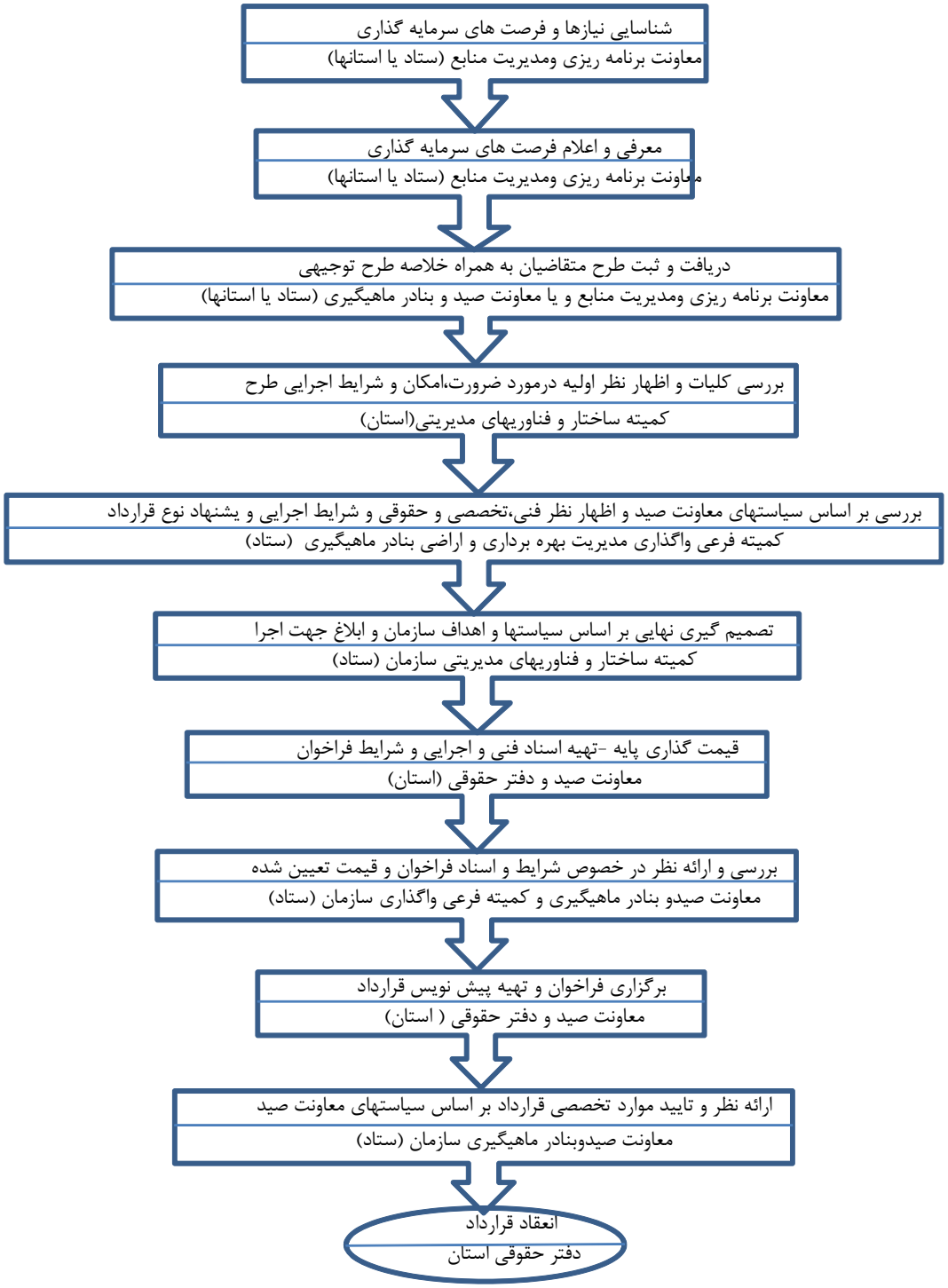
این دستورالعمل جایگزین دستورالعمل و فرایندهای ذیربط قبلی است و مفاد آن در یک بازه زمانی سه ساله اجرا شده و د ر صورت لزوم تغییرات و اصلاحات مورد نیاز در این دستورالعمل پس طی مراحل دریافت ، جمعبندی و بررسی نظرات در کمیته فرعی واگذاری (کمیته تخصصی) و تصمیم گیری در کمیته ساختار و فناوریهای مدیریتی سازمان ، ابلاغ خواهد شد. در طی دوره اجرا ، معاونت صید و بنادر ماهیگیری نسبت به ارائه چارچوب ها و شاخص های مورد نیاز اقدام خواهد نمود.

۱۸. تعاریف و مفاهیم

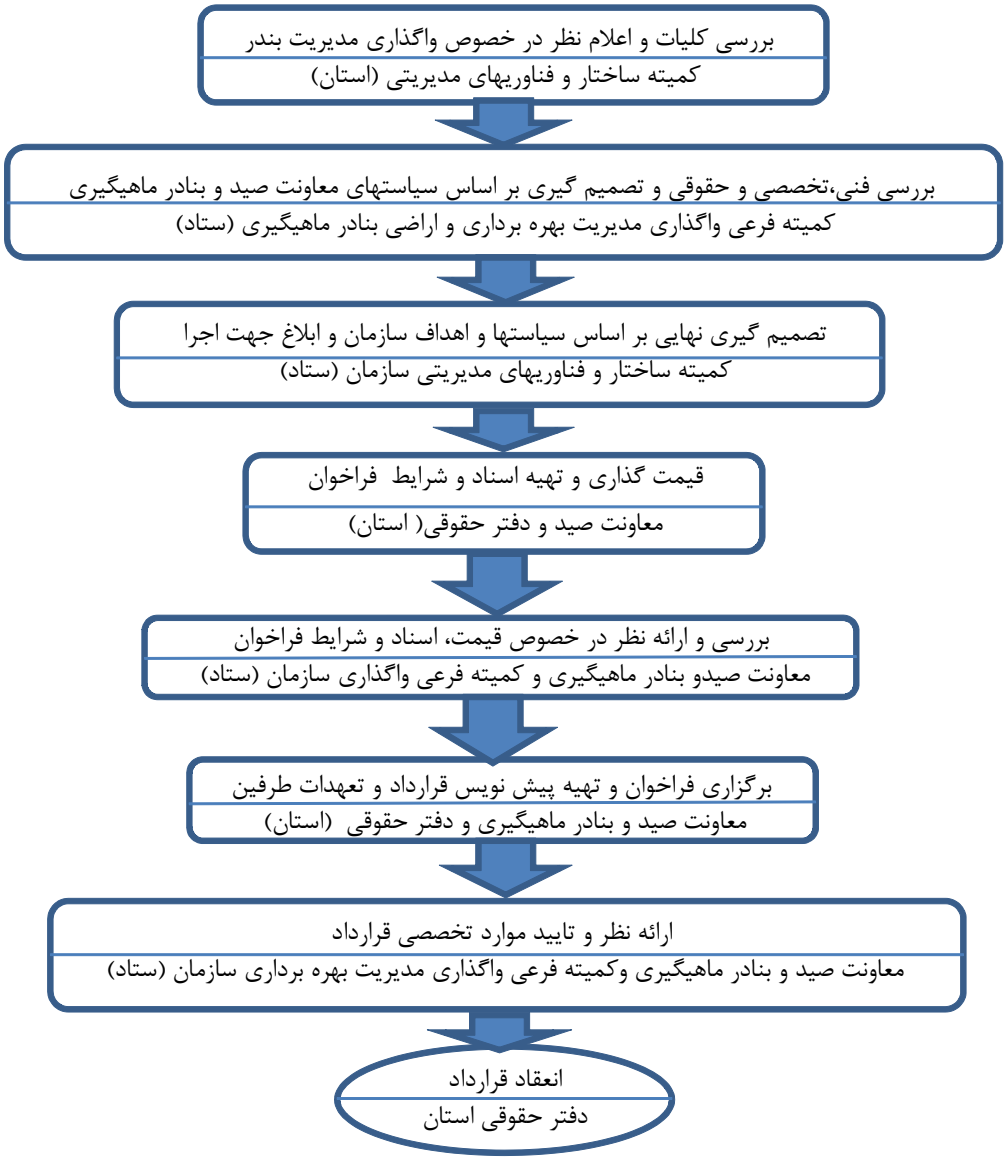
- **خدمات بندری:** کلیه اموری است که به منظور تسهیل و پشتیبانی سفر دریایی شناورها و یا انجام فرایندهای ذیربط بندری صورت می گیرد.
- **اراضی بندری:** عرصه هایی است که در محدوده های تعیین شده بنادر ماهیگیری قرار گرفته و به منظور استقرار واحدهای خدماتی ، صنعتی و یا دیگر فعالیت های ذیربط در چارچوب های سیاست های سازمان شیلات مورد استفاده قرار می گیرد.
- **مدیریت ماهیگیری بندر محور:** رویکردی است که بر لزوم تمرکز انجام کلیه امور عملیاتی مرتبط با مدیریت صید و صیادی ، فعالیت و تامین نیاز شناورهای صیادی و صیادان در بنادر ماهیگیری تاکید دارد.
- **فرصت های بندری:** فرصت ها و ظرفیت های بالقوه یا بالفعلی هستند که بنادر ماهیگیری از آن ها برخوردار بوده و برای توسعه دامنه و تنوع فعالیت های مرتبط یا سازگار با بنادر ماهیگیری مورد استفاده قرار می گیرد.
- **فرایند واگذاری مدیریت بهره برداری و ارائه خدمات بندری:** روش مشخصی برای نحوه انجام واگذاری مدیریت بهره برداری و ارائه خدمات بندری است که از مراحل و فعالیت های متوالی و مرتبط (به شرح پیوست) تشکیل شده است.
- **فرایند واگذاری اراضی بندری:** روش مشخصی برای نحوه انجام واگذاری استفاده از اراضی بندری است که از مراحل و فعالیت های متوالی و مرتبط (به شرح پیوست) تشکیل شده است.
- **فرایند واگذاری فرصت های سرمایه گذاری:** روش مشخصی برای نحوه انجام واگذاری فرصت های سرمایه گذاری در بنادر ماهیگیری است که از مراحل و فعالیت های متوالی و مرتبط (به شرح پیوست) تشکیل شده است.

***

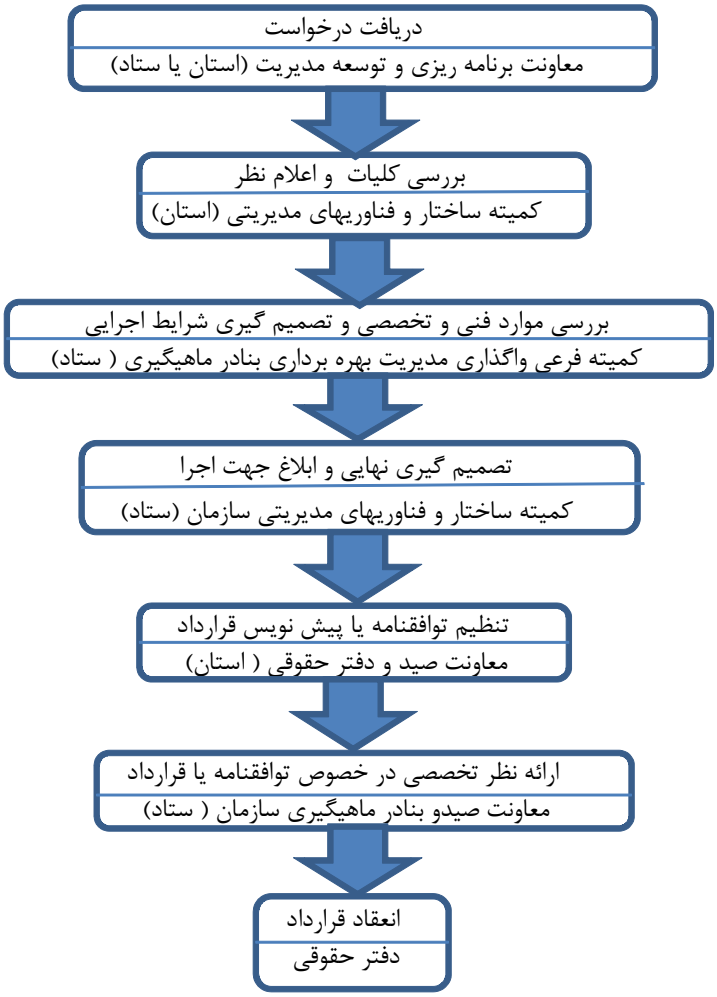
گردش کار واگذاری اراضی جهت سرمایه گذاری و درآمد زایی در اراضی بنادر صیادی

گردش کار واگذاری مدیریت بهره برداری و ارائه خدمات

گردش کار واگذاری اراضی برای استقرار موسسات و سازمانهای اجرایی

گردش کار تمدید قراردادهای واگذاری مدیریت بهره برداری

